

Prof. univ. dr. **Ioan Chiș**
Av. lect. univ. dr. **Lamy Diana Hărățau**
Asist. univ. dr. **Constantin Marc Neagu**
Av. dr. **Adrian Hărățau**
Jud. lect. univ. dr. **Andrei-Dorin Băncilă**
Av. drd. **Ioan Mircea David**

TEORIE ȘI PRACTICĂ EXECUȚIONAL PENALĂ

Sinteze și întrebări pentru uzul
studentilor și al masteranzilor

Ediția a 2-a, revizuită și adăugită

Editura
Hamangiu
2025

CUPRINS

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 1. ÎNCHISORILE ȘI PEDEPSELE ÎN ROMÂNIA _____ 1

I. Retrospectiva până în secolul al XVII-lea _____ 1

II. Începuturile modernizării închisorilor din Transilvania _____ 2

➤ Închisoarea Aiud _____ 2

➤ Închisoarea Arad _____ 3

➤ Închisoarea Gherla _____ 3

➤ Închisoarea Cluj _____ 4

➤ Închisoarea din Târgu Mureș _____ 4

➤ Temnița Cetății Târnava _____ 5

➤ Închisoarea din Cetatea Sighișoarei _____ 5

 Întrebări cu răspuns scurt _____ 6

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 2. EVOLUȚIA ACTIVITĂȚII ÎN PENITENCIARE ÎN SECOLELE XVIII-XIX _____ 7

I. Pedepsele aplicate în Țările Române în secolul al XVIII-lea _____ 7

II. Regimul închisorilor în perioada Regulamentelor Organice _____ 8

III. Penitenciarele din Moldova și Muntenia pe timpul revenirii la domniile pămâtenene _____ 9

➤ Penitenciarele din Moldova _____ 9

➤ Penitenciarele din Muntenia în timpul lui Gheorghe Bibescu _____ 10

 Întrebări cu răspuns scurt _____ 13

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 3. REGIMUL PENITENCIAR ÎN TIMPUL DOMNIEI LUI ALEXANDRU IOAN CUZA ȘI A LUI CAROL I _____ 14

I. Penitenciarele în perioada domnitorului Alexandru Ioan Cuza _____ 14

II. Penitenciarele în timpul Regatului României _____ 16

 Întrebări cu răspuns scurt _____ 19

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 4. ÎNCHISORILE PÂNĂ LA SFÂRȘITUL CELUI DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL ȘI ÎN PERIOADA COMUNISTĂ _____ 20

- I. Sistemul penitenciar în perioada aplicării Legii din 30.07.1929 _____ 20
 - Asasinatele legionarilor de la Jilava _____ 24
- II. Sistemul penitenciar până la 30.12.1947 – proclamarea Republicii Populare Române _____ 25
- III. Sistemul penitenciar în perioada 1944-1964 _____ 27
 - ✓ Închisoarea Sighet _____ 28
 - ✓ Penitenciarul Aiud _____ 29
 - ✓ Penitenciarul Gherla _____ 30
 - ✓ Regulamentul referitor la primirea, deținerea, regimul și supravegherea în lagăre și colonii _____ 31
- IV. Sistemul penitenciar în perioada 1964-1989 _____ 33
- Întrebări cu răspuns scurt _____ 34

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 5. DREPTURILE PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE _____ 35

- I. Exercitarea drepturilor de către persoanele condamnate _____ 35
 1. Libertatea conștiinței, a opiniilor și libertatea credințelor religioase _____ 37
 2. Dreptul la informație _____ 39
 3. Dreptul la consultarea documentelor de interes personal _____ 40
 4. Asigurarea exercitării dreptului la asistență juridică _____ 41
 5. Dreptul de petiționare și dreptul la corespondență _____ 42
 6. Dreptul la convorbiri telefonice _____ 44
 7. Dreptul la comunicări online _____ 46
 8. Dreptul la plimbare zilnică _____ 47
 9. Dreptul de a primi vizite și de a fi informat cu privire la situațiile familiale deosebite _____ 49
 10. Dreptul la vizită intimă _____ 52
 11. Dreptul de a primi, cumpăra și de a deține bunuri _____ 54

12. Dreptul la asistență diplomatică _____	56
13. Dreptul la asistență medicală, tratament și îngrijiri _____	57
14. Dreptul la încheierea unei căsătorii _____	59
15. Dreptul de a vota _____	60
16. Dreptul la odihnă și repausul săptămânal _____	61
17. Dreptul la muncă _____	61
18. Dreptul la învățământ _____	67
19. Instruirea școlară _____	70
➤ Formarea profesională _____	70
➤ Organizarea și funcționarea bibliotecilor în locurile de deținere _____	71
➤ Accesul la echipamentele IT _____	72
➤ Activitățile cultural-educative interpenitenciare _____	73
➤ Activitățile sportive și recreative _____	73
➤ Asistența religioasă în locurile de deținere _____	74
20. Dreptul la hrană, ținută și condiții minime de cazare _____	75
 Întrebări cu răspuns scurt _____	76

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 6. EXECUTAREA

MĂSURILOR ȘI A PEDEPSELOR _____	77
I. Executarea măsurilor și a pedepselor neprivative de libertate _____	77
II. Principiile generale ale executării sancțiunilor și măsurilor neprivative de libertate _____	78
➤ Legalitatea executării _____	78
➤ Temeiul executării _____	79
➤ Respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale _____	79
➤ Respectarea demnității umane _____	79
➤ Respectarea dreptului la viață privată _____	80
➤ Respectarea confidențialității și a datelor cu caracter personal _____	81
➤ Interzicerea discriminării _____	82
➤ Informarea persoanei care nu vorbește, nu înțelege limba română ori nu se poate exprima _____	83

➤ Implicarea persoanei și a comunității în executare	83
➤ Suportarea costurilor	84
✓ Jurisdicția executării pedepselor și măsurilor neprivative de libertate	84
A. Judecătorul delegat cu executarea	84
B. Activitatea de cooperare cu serviciul de probațiune	86
C. Colaborarea cu instituțiile din comunitate	88
D. Procedura de abilitare a asociațiilor, fundațiilor și societăților	88
✓ Executarea pedepselor neprivative de libertate aplicabile persoanei fizice	89
A. Executarea amenzii	89
B. Punerea în executare a pedepsei accesorii a interzicerii exercitării unor drepturi	91
C. Punerea în executare a pedepselor complementare aplicabile persoanelor fizice	94
➤ Punerea în executare a pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi	95
➤ Judecătorul delegat cu executarea trimite o copie de pe dispozitivul hotărârii, în funcție de drepturile a căror exercitare a fost interzisă, persoanei juridice de drept public sau de drept privat autorizate să supravegheze exercitarea dreptului respectiv	96
➤ Acordarea de permisiuni în executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi	101
➤ Punerea în executare a pedepsei complementare a degradării militare	102
➤ Punerea în executarea pedepsei complementare a publicării hotărârii de condamnare	103
✓ Executarea măsurilor de individualizare a pedepselor fără privare de libertate	106
A. Amânarea aplicării pedepsei	106

➤ Informarea instanței de judecată, acordarea de permisiuni sau a acordului de părăsire a țării	108
➤ Îndeplinirea obligațiilor civile pentru realizarea conținutului amânării aplicării pedepsei	110
➤ Punerea în executare a măsurilor de supraveghere și a obligațiilor stabilite prin hotărârea definitivă a instanței de judecată	111
➤ Supravegherea de către serviciul de probațiune a executării obligațiilor pe durata amânării executării pedepsei	116
➤ Proceduri în situațiile care atrag revocarea sau anularea amânării aplicării pedepsei	119
B. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere	121
C. Liberarea condiționată	131
➤ Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească persoana condamnată pentru liberarea condiționată în cazul pedepsei detențiunii pe viață	132
➤ Punerea în executare a măsurilor de supraveghere și a obligațiilor stabilite de instanță	135
➤ Condițiile liberării condiționate în cazul pedepsei închisorii	136
➤ Punerea în executare a măsurilor de supraveghere și a obligațiilor stabilite de instanță pentru condamnatul liberat din pedeapsa închisorii	139
➤ Revocarea liberării condiționate	140
➤ Anularea liberării condiționate	140
 Întrebări cu răspuns scurt	142

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 7. PUNEREA ÎN EXECUTARE A MĂSURILOR EDUCATIVE NEPRIVATIVE DE LIBERTATE 143

➤ Organizarea executării măsurilor educative neprivative de libertate	144
➤ Executarea măsurii educative a stagiului de formare civică	146

➤ Executarea măsurii educative a supravegherii _____	147
➤ Executarea măsurii educative a consemnării la sfârșit de săptămână _____	156
➤ Executarea măsurii educative a asistării zilnice _____	158
➤ Obligațiile ce pot fi impuse minorului pe durata executării măsurilor educative neprivative de libertate ____	160
➤ Prelungirea sau înlocuirea măsurilor educative neprivative de libertate _____	162
 Întrebări cu răspuns scurt _____	164

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 8. EXECUTAREA MĂSURILOR DE SIGURANȚĂ _____ 165

➤ Executarea măsurilor de siguranță cu caracter medical ____	165
A. Obligarea la tratament medical _____	165
B. Internarea medicală _____	166
➤ Executarea măsurii de siguranță a interzicerii ocupării unei funcții sau exercitării unei profesii _____	167
➤ Executarea măsurii de siguranță a confiscării speciale și a confiscării extinse _____	168
 Întrebări cu răspuns scurt _____	174

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 9. EXECUTAREA MĂSURILOR PREVENTIVE NEPRIVATIVE DE LIBERTATE APLICABILE PERSOANEI FIZICE _____ 175

➤ Controlul judiciar și controlul judiciar pe cauțiune _____	175
 Întrebări cu răspuns scurt _____	180

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 10. EXECUTAREA PEDEPSELOR APLICABILE PERSOANELOR JURIDICE _____ 181

➤ Executarea pedepsei amenzii _____	181
➤ Executarea pedepselor complementare aplicabile persoanei juridice _____	183
✓ Punerea în executare a dizolvării persoanei juridice ____	185
✓ Punerea în executare a suspendării activității persoanei juridice pe o durată de la 3 luni la 3 ani _____	186

✓ Punerea în executare a închiderii unor puncte de lucru pe o durată de la 3 luni la 3 ani	186
✓ Punerea în executare a interzicerii de a participa la procedurile de achiziții publice de la 1 la 3 ani	187
✓ Punerea în executare a plasării sub supraveghere judiciară	188
✓ Punerea în executare a afișării sau publicării hotărârii de condamnare	188
 Întrebări cu răspuns scurt	190

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 11. EXECUTAREA PEDEPSELOR ȘI MĂSURILOR PRIVATIVE DE LIBERTATE

✓ Organizarea interioară a penitenciarului	191
✓ Organizarea centrelor educative și a centrelor de detenție	193
✓ Proiectul educațional al unui centru educativ și de detenție	193
✓ Instituțiile care organizează reținerea și arestarea preventive a persoanelor	196
✓ Executarea măsurii preventive a arestului la domiciliu	196
 Întrebări cu răspuns scurt	199

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 12. PEDEPSE, MĂSURI DUCATIVE PRIVATIVE DE LIBERTATE, REȚINEREA, ARESTAREA PREVENTIVĂ, MĂSURI PRIVATIVE DE LIBERTATE

I. Noțiunea de pedeapsă	200
II. Caracteristicile, calitățile, funcțiile și principiile pedepselor	203
III. Executarea măsurilor și pedepselor privative de libertate	218
✓ Pedeapsa detențiunii pe viață	222
✓ Pedeapsa închisorii	223
✓ Măsura internării într-un centru educativ	225
✓ Internarea într-un centru de detenție	227
 Întrebări cu răspuns scurt	230

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE NR. 13. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII ZILNICE ÎN PENITENCIAR _____ 231

- Perioada de carantină, de observare și transferul
condamnatului _____ 235
- Programul persoanelor condamnate _____ 237
- Regimurile de executare a pedepselor _____ 239
 - ✓ Regimul de maximă siguranță _____ 239
 - ✓ Regimul închis _____ 241
 - ✓ Regimul semideschis _____ 243
 - ✓ Regimul deschis _____ 245
- Aplicarea, schimbarea și individualizarea regimului
de executare a pedepsei privative de libertate _____ 247
- Cazarea persoanelor condamnate _____ 250
- Ținuta persoanelor condamnate _____ 251
- Ascultarea persoanelor condamnate _____ 251
- Asigurarea apărării și vizitele persoanelor din exterior _____ 252
- Procedura aplicată în cazul îmbolnăvirii grave sau
a decesului _____ 253
- 📖 Întrebări cu răspuns scurt _____ 255

Comentarii privind noile modificări aduse Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 introduse prin H.G. nr. 850/2023 _____ 257

Activități practice în scopul pregătirii pentru susținerea examenelor de an (licență/masterat) _____ 343

- Testul nr. 1 _____ 345
 - Barem Grila 1 _____ 357
- Testul nr. 2 _____ 358
 - Barem Grila 2 _____ 371
- Testul nr. 3 _____ 372
 - Barem Grila 3 _____ 384
- Testul nr. 4 _____ 386

Barem Grila 4	398
Testul nr. 5	400
Barem Grila 5	412
Testul nr. 6	414
Barem Grila 6	426
Bibliografie	429

- *) Explicațiile prezentate în acest material sunt realizate prin prelucrarea și sistematizarea informațiilor din I. CHIȘ, A.B. CHIȘ, *Executarea sancțiunilor penale*, ed. a 2-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2021, precum și ale informațiilor din cursul universitar *Drept execuțional penal*, Ed. Universul Juridic, București, 2023, al autorului A.D. BĂNCILĂ, titularul disciplinei Drept execuțional penal din cadrul Facultății de Drept a Universității „Nicolae Titulescu” din București, coroborate cu dispozițiile incidente legale în vigoare (Legea nr. 254/2013, Legea nr. 253/2013, Regulamentul de aplicare al Legii nr. 254/2013, Codul penal și de procedură penală, în vigoare). Interpretările și observațiile aparțin autorilor prezentului material.